

Justitsministeren (Alberti): Der er ingen Ting, der staaer fast, før Undersøgelsen er til Ende.

P. T. Nielsen: Der er en Sag, som ikke er bleven nævnt i disse Dages Forhandlinger, men dog en Sag, som i den forløbne Sommer har sat adskillige Sind i Bevægelse; jeg tænker her paa cand. mag. Wilhelm Rasmussens Ansættelse som Skoleinspektør ude paa Frederiksberg. Det er en Sag, som er fulgt med den største Opmærksomhed af alle aandeligt interesserede Mennesker i Landet, og som sikkert og ikke mindst ude paa Landet har bidraget til at vække mange Forældres Ansvarsfølelse overfor Spørgsmaalet om deres Børns Undervisning. Der var jo her et Sammenstød af to modsatte Livsanskuelser, og i den Slags Sammenstød bliver man tit lidt bitter.

Vi kende jo alle Sagens Forløb og dens Udgang, og vi vide, at et Flertal af Frederiksberg Kommunalbestyrelse og Skolekommission ønskede Ateisten Vilhelm Rasmussen, vel en af de mest deciderede Modstandere her i Landet af Religion og Kristendom, ansat som Skoleinspektør ved Frederiksberg Mellemskole, og vi vide, at Flertallet førte sin Krig igennem. Man kan mene, at det var noget hensynsløst handlet overfor det Mindretal, som man vidste, at man krænkede paa det dybeste, men paa den anden Side synes jeg, man maa indrømme, at naar Flertallet deler Vilhelm Rasmussens Opfattelse, eller i hvert Fald føler sig i Slægt med ham paa dette Omraade og maaske mener, at Udbredelsen af Vilhelm Rasmussens „Tro“ — om man kan bruge det Udtryk — er det eneste lykkeligebringende, saa maa det selvfølgelig ogsaa have Lov til at arbejde for Udbredelsen af denne Tro ved Ansættelsen af en af dens mest udprægede Repræsentanter. Jeg skal derfor intet bebrejde Frederiksberg Kommunalbestyrelse og Skolekommission, og jeg skal langt mindre rette nogen Bebrejdelse imod den højtærede Kultusminister, som gav Vilhelm Rasmussen Dispensation fra Skoleloven. Jeg vil tværtimod takke den højtærede Kultusminister, fordi han har gjort det; der vilde i modsat Fald sikkert have rejst sig et Ramaskrig om Tyranni mod Flertallet, og jeg tror med nogen Ret, hvis den højtærede Minister ikke havde givet Dispensationen.

Men alligevel er det, som jeg sagde før, en Sag, der i høj Grad har bidraget til at vække Forældrenes An-

svarsfølelse med Hensyn til deres Børns Undervisning. Der er mange Mennesker, jeg tror Flertallet her i dette Land, som føle sig i Slægt med det Mindretal derude paa Frederiksberg, og som, naar de se ud i Fremtiden og spørge: naar kommer Turen til os? — nok ville ønske til den Tid at have det saaledes, at de kunne faa deres Børn underviste, uden at de behøve at blive tvungne ind i den offentlige Skole. Det er en Sag, som vil bidrage til, at det gamle Spørgsmaal om Samfundets Ret og Forældrenes Ret med Hensyn til Børnenes Undervisning og Opdragelse kommer stærkere i Forgrunden, og det er en Sag, som vil bidrage til, at Kravet om større Støtte til den private Skole rejses med Styrke.

Nu er der fremsat et Lovforslag om Lønningstillæg til Folkeskolens Lærere, et Forslag, som jeg ser paa med stor Sympati og haaber maa blive gennemført. Jeg ønsker gode Kaar for vore Folkeskolelærere; jeg tror, at er der noget Sted, hvor vi trænge til at faa de bedste og dygtigste Kræfter frem, er det netop her. Men samtidig mener jeg rigtignok, at der da maa ydes et betydeligt større Tilskud til den private Skole, end der ydes nu, ligesom jeg ogsaa mener, at de Betingelser, der nu fordres for at faa Statstilskud til private Skoler, maa lempes noget. Jeg tænker f. Eks. paa, at nu er Forholdet jo det, at for at faa Statstilskud til en privat Skole er Betingelsen den, at vedkommende Skole ogsaa skal have Kommunaltilskud. Og med den Udvikling, som vi mange Steder ere inde i, tror jeg, at man stundom vil komme til at staa overfor en Kommunalbestyrelse, som er fjendtlig stemt overfor Friskolen, overfor den private Skole, og som vil undlade at give Tilskud til denne Skole og derved ogsaa forhindre, at den paagældende Skole kan faa Statstilskud. Jeg tror derfor, det bliver nødvendigt i Fremtiden at ophæve denne Betingelse. Hvis vi ikke ville give den private Skole større Støtte i Fremtiden, vil den blive daarligere stillet i Konkurrencen med den offentlige Skole; end den er nu, og jeg tror ikke, vi ere tjente med, at dette sker.

Den private Skole eller Friskolen, som vi kalde den ude paa Landet, har i høj Grad virket befrugtende og ansporende paa den offentlige Skole, ligesom det ogsaa maa erkendes, at den offentlige Skole har virket gavnligt paa Friskolen. Der har i det hele været en god Vekselvirkning og Kappelstrid imellem de to Hold Skoler, som nødig i Fremtiden skulde forstyrres.